

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการอ่านของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ในด้าน วัตถุประสงค์ เวลาที่ใช้ ประเภท เนื้อหา และปัญหาในการอ่าน และข้อเสนอแนะ

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

1. การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือวิจัย
4. การทดสอบแบบสอบถาม
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นในด้านต่างๆ ดังนี้
ศึกษาและรวบรวมข้อมูลงานวิจัย หนังสือ วารสาร และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ความสนใจในการอ่านของผู้ประกอบวิชาชีพต่างๆ และบรรณารักษ์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ คือบรรณารักษ์ทุกคนในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ปี พ.ศ. 2547 จำนวนทั้งสิ้น 355 คน จากหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยของรัฐ 23 แห่งทั่วประเทศ ดังต่อไปนี้

หอสมุดกลาง / สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ	จำนวนบรรณารักษ์ที่เป็นประชากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	25
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	31
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	27
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	17
มหาวิทยาลัยทักษิณ	5
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	11
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	10
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	8
มหาวิทยาลัยนเรศวร	10
มหาวิทยาลัยบูรพา	10
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	21
มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา	21
มหาวิทยาลัยแม่โจ้	8
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	5
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	15
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	9
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	24
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ	10
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่	28
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	14
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	8
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	17
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	21
รวม	355

การสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม(ภาคผนวก ก) ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้านวัตถุประสงค์ เวลาที่ใช้ ประเภท เนื้อหา ปัญหาในการอ่านและข้อเสนอแนะของบรรณารักษ์ ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นโดยศึกษาและค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความในวารสาร เว็บไซต์และฐานข้อมูลออนไลน์

แบบสอบถาม มีเนื้อหา 4 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ มีคำถาม 1 ข้อ เป็นคำถามแบบปลายปิด ซึ่งกำหนดคำตอบให้เลือกตอบ เกี่ยวกับประเภทของกลุ่มงานที่บรรณารักษ์ทำ

ตอนที่ 2 ความสนใจในการอ่าน แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

2.1 พฤติกรรมการอ่านทั่วไป ประกอบด้วยคำถาม 2 ข้อ เกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการอ่านและวัตถุประสงค์ในการอ่านของบรรณารักษ์ มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิดที่กำหนดคำตอบไว้ให้เลือกตอบ

2.2 ความสนใจการอ่าน ประกอบด้วยคำถาม 3 ข้อ เกี่ยวกับประเภทและเนื้อหาของสื่อสารนิเทศที่บรรณารักษ์อ่าน เป็นคำถามแบบปลายปิดและคำถามแบบมาตราประมาณค่า

คำถามด้านเนื้อหา กำหนดประเด็นโดยประยุกต์จากหลักเกณฑ์การจัดหมวดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ โดยจำแนกออกเป็น 10 หมวด ดังนี้

- ความรู้ทั่วไป
- ปรัชญา
- ศาสนา
- สังคมศาสตร์
- ภาษาศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- เทคโนโลยี (วิทยาศาสตร์ประยุกต์)
- ศิลปะ
- วรรณคดี/วรรณกรรม
- ภูมิศาสตร์/ประวัติศาสตร์

คำถามแบบมาตราประมาณค่า กำหนดระดับและความหมาย ดังนี้

ระดับมากที่สุด	5	คะแนน
ระดับมาก	4	คะแนน
ระดับปานกลาง	3	คะแนน
ระดับน้อย	2	คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	1	คะแนน

ตอนที่ 3 ปัญหาในการอ่านจำแนกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ปัญหาจากตัวผู้อ่านและปัญหาจากสื่อสารนิเทศ เป็นคำถามแบบปลายปิดและคำถามแบบมาตราประมาณค่า

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามแบบปลายเปิดซึ่งตอบได้โดยอิสระในช่องว่างที่เว้นไว้

การทดสอบแบบสอบถาม

เครื่องมือวิจัยแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยได้นำไปทดสอบทดสอบความชัดเจนและความครอบคลุมประเด็นที่ศึกษากับบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 12 แห่ง ประชากรที่ทดสอบมีจำนวน 36 คน ดังนี้

บรรณารักษ์หอสมุดมหาวิทยาลัยเอกชน	จำนวน/คน
1. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	3
2. มหาวิทยาลัยเกริก	3
3. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	3
4. มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	3
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	3
6. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	3
7. มหาวิทยาลัยรังสิต	3
8. มหาวิทยาลัยศรีปทุม	3
9. มหาวิทยาลัยสยาม	3
10. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	3
11. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	3
12. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	3

การทดสอบแบบสอบถามดำเนินการระหว่างวันที่ 15 กันยายน ถึงวันที่ 22 ตุลาคม 2547 ผลจากการทดสอบแบบสอบถาม ทำให้ได้ข้อมูลการอ่านของบรรณารักษ์ซึ่งนำมาพิจารณาปรับปรุงแบบสอบถามดังนี้

ในตอนี่ 2 ความสนใจในการอ่าน

เนื้อหาของสารนิเทศ

1. ข้อ 5.2 เนื้อหาด้านอื่นๆ หมวดเทคโนโลยี (วิทยาศาสตร์ประยุกต์) เพิ่มเนื้อหา "हितถกรรม"
2. จัดทำคำถามความสนใจอ่านเนื้อหาเป็นแบบมาตราประมาณค่าเพิ่มขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการอ่านของบรรณารักษ์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์พร้อมกับหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ 23 แห่ง จำนวน 355 คนโดยทางไปรษณีย์ระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 25 มีนาคม 2548 ผู้วิจัยติดตามผลทางโทรศัพท์ และเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง เมื่อถึงกำหนดรับแบบสอบถามคืน ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้นจำนวน 285 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.28 ของแบบสอบถามที่แจกไปจำนวน 355 ชุด

ได้รับแบบสอบถามคืนครบถ้วนจากหอสมุด 10 แห่ง ดังรายชื่อต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยทักษิณ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

รายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถาม จำแนกตามมหาวิทยาลัย

หอสมุดกลาง / สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยของรัฐ	แบบสอบถามที่ ส่ง	แบบสอบถามที่สมบูรณ์ ใช้ในการวิเคราะห์	
		จำนวน	ร้อยละ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	25	16	64.00
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	31	20	64.51
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	27	18	66.66
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	17	13	76.47
มหาวิทยาลัยทักษิณ	5	5	100.00
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า- ธนบุรี	11	7	63.63
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	10	6	60.00
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	8	8	100.00
มหาวิทยาลัยนเรศวร	10	7	70.00
มหาวิทยาลัยบูรพา	10	10	100.00
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	21	15	71.42
มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา	21	15	71.42
มหาวิทยาลัยแม่โจ้	8	8	100.00
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	5	5	100.00
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	15	15	100.00
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	9	9	100.00
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	24	20	83.33
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่า- พระ	10	10	100.00
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยา- เขตหาดใหญ่	28	25	89.28
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	14	10	71.42
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	8	8	100.00
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า- คุณทหารลาดกระบัง	17	17	100.00
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระ- นครเหนือ	21	18	85.71
รวม	355	285	80.28

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ กลุ่มงานของบรรณารักษ์ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความสนใจในการอ่าน ศึกษาพฤติกรรมการอ่านทั่วไป เกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการอ่านสารนิเทศและวัตถุประสงค์ในการอ่านสารนิเทศ และความสนใจในการอ่าน ศึกษาประเภทของสื่อสารนิเทศที่อ่านและเนื้อหาของสารนิเทศที่อ่าน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ร้อยละ (Percent) โดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เนื้อหาของสารนิเทศที่อ่านเกี่ยวกับความสนใจอ่านเนื้อหาของสารนิเทศและตอนที่ 3 ปัญหาในการอ่าน ศึกษาปัญหาจากตัวผู้อ่านและปัญหาจากสื่อสารนิเทศ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดไว้ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มาก
2.51-3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	น้อย
1.00-1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

3. ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการจัดกลุ่มตามประเด็นคำตอบ นับจำนวนและนำเสนอเรียงลำดับตามจำนวนผู้ตอบจากมากไปน้อย

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอในรูปตารางและคำบรรยายประกอบตารางในบทที่ 4 และสรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะในบทที่ 5